

Ratelaar¹¹

Natuurberichten van her en der - september 2023

In dit nummer:

- * Vallende sterren
- * Inkomwandelingen
- * Nacht van de Vleermuis
- * Het Jekerrondje
- * Tegel eruit plant erin!
- * Tiny Forest 'Het Kruisbos'
- * Lezing Ignace Schops

* Vallende sterren

Zaterdag 12 augustus

Na een zeer regenachtige dag klaarde het gelukkig 's avonds op. Want een heldere lucht is wel essentieel om vallende sterren goed te kunnen zien. We begonnen met een korte uitleg over wat vallende sterren en in het bijzonder de Perseïden nu eigenlijk zijn. Om de zon draaien de aarde en de andere planeten ongeveer in het zelfde vlak. De zon staat 'stil' t.o.v. de andere sterren en sterrenbeelden. Daaraan danken de Perseïden hun naam; ze lijken vanuit het sterrenbeeld Perseus te komen, dat in werkelijkheid vele lichtjaren verder in het heelal staat. In ons zonnestelsel zijn er nog andere hemellichamen, de kometen. Deze hebben een heel andere baan en kunnen zelfs van buiten ons zonnestelsel komen. Waar het vanavond om gaat is de komeet Swift Tuttle die in 1992 tussen de aarde en de zon door scheerde. Inmiddels is deze komeet alweer op weg naar zijn verste punt en komt pas over 100 jaar weer terug. Tijdens het passeren zijn er door de aantrekkingskracht van de zon deeltjes van deze komeet losgeraakt en deze vormen een 'stofwolk'; dat zijn de Perseïden. Elk jaar raast de aarde door deze stofwolk en worden deeltjes door de aantrekkingskracht de dampkring ingezogen. Daar verbranden zij (meestal) en dat zien we als een lichtflits. Ze kunnen ook tot op de grond vallen. Dan noemen we dat een meteoriet. Er zijn nog meer kometen die langs de aarde en de zon scheren. De bekendste is Halley die elke 76 jaar terugkomt, maar bijvoorbeeld ook Hale Bopp die in 1995 te zien was en pas over 2000 jaar terugverwacht wordt. Kometen kunnen ook op de aarde terecht komen. Dan hebben we pech. Bijvoorbeeld het einde van het Krijttijdperk werd veroorzaakt door

zo'n inslag.

Na de uitleg begonnen zo'n 20 deelnemers aan een wandeling over het plateau van Margraten waar we een vrij uitzicht hebben. Daar hebben we een tijdje staan kijken. Helaas was het ondanks het feit dat er geen maan stond nóg te schemerig. Ongelofelijk hoeveel strooilight we zelf verspreiden. Wel was er een sluierbewolking en enkele wolken. Niettemin hebben we uiteindelijk toch enkele vallende sterren gezien. Gelukkig was het niet koud. Bij terugkomst bij de Van Tienhovenmolen werden we weer gastvrij ontvangen en zijn diverse deelnemers de molen gaan bekijken.

[Antonie de Beaumont]

* Inkomwandelingen

Dinsdag 22 augustus

We hebben 4 wandelingen verzorgd met 4 gidsen. Er waren 62 deelnemers, waaronder ook begeleiders van de studenten. Fon Habets heeft zijn groep meegenomen naar het stadspark en heeft een mooi verhaal verteld over de geschiedenis van het park en de bomen in het park. Ik ben met mijn groepje langs de Jeker en de vestingmuren gelopen met aandacht voor de muurplanten.

Daarna hebben we het stadspark bezocht. De deelnemers uit mijn groep

komen uit Duitsland, Luxemburg, Marokko en Finland. De meeste indruk maakt de Bischopsmolen, vol in bedrijf en berenkuil met de uitgestorven dieren. Ook heb ik de deelnemers geleerd om goed naar boven te kijken, zo zie je de vele gevelstenen van Maastricht. Eén meisje

wist de Ginko te benoemen, verder was er weinig kennis aanwezig. De geschiedenis van Maastricht en de rol van de Jeker ging erin als koek.

[Carlo Poolen]

Ik ging met mijn groep vanuit Stayokay richting Kleine Weerd, een klein maar leuk natuurgebiedje en ook een mooie wandeling langs de Maas.

Het was gelukkig niet te warm en de lichte sluierbewolking hield de zon nog even tegen. Onderweg heb ik aandacht besteed aan de Maas en de overstroming van 2 jaar geleden, het Bonnefantenmuseum, het Canadese monument en het goudvermement. Maar vooral de begroeiing langs de

Maas en in de Kleine Weerd. Door de hoge stikstofdepositie vooral veel bramen, brandnetels en exoten zoals Vlinderstruiken. Mooi maar wel woekeraars. Gelukkig waren er ook nog wel wat andere inheemse planten en vogels, waarvan ik enkele heb aangewezen.

Het was een gezellige wandeling met 18 deelnemers. De studenten hadden volop de tijd om ook met elkaar kennis te maken. De voertaal was Engels, maar geen van de deelnemers was native speaker. Wel waren er diverse Duitse en Nederlandse studenten en verder studenten uit andere Europese landen.

[Antonie de Beaumont]

* Nacht van de Vleermuis

Vrijdag 25 augustus - zondag 27 augustus

Tijdens het laatste weekend van augustus heb ik traditiegetrouw 3 vleermuisexcursies georganiseerd als lid van IVN Maastricht, tijdens het weekend voor de Europese Vleermuis. Dit was ook op website van IVN aangekondigd. Ook het Natuurhistorisch Museum had de excursies vermeld op hun website. Dit en het mooie weer waren wellicht een van de redenen dat de vrijdagavond, de zaterdagavond en de zondagavond volgeboekt waren. Iedere excursie duurde anderhalf uur en het weer was uitstekend. Gezinnen en studenten, en ook een gezin dat verleden jaar ook had deelgenomen, waren aanwezig. In deze drie avonden heb ik 48 personen mogen begeleiden. Ik ben blij dat ik dit met jullie kan delen. [Ger Beckers]

* Het Jekerrondje

10 september - fotoimpressie

24 september - hoera het is herfts!

Om half tien hebben zich 22 deelnemers voor het Jekerrondje op het Statieplein in Kanne verzameld. Er is enige consternatie want er mag niet op het plein geparkeerd worden. Uiteindelijk heeft iedereen een plek voor de auto gevonden en kunnen we starten. Gisteren is de astronomische herfst begonnen en daarom gaan we dieper in op het ontstaan van de vier seizoenen.

Fotocollage: marjke ruppert

Onze gids Igo legt in drie stappen uit hoe de stand van de aarde ten opzichte van de zon zorgt dat we lente, zomer, herfst en winter hebben. Om zijn verhaal te onderbouwen heeft hij schetsen en een miniatuur aarde en zon meegenomen in de rugzak. Zo wordt een ingewikkeld verhaal helder en duidelijk uitgelegd. Igo vraagt assistentie van de twee kinderen die meelopen. Maar als we bij de Duivels-grot zijn, blijkt de aantrekkingskracht van de grot te groot en zijn de kinderen verdwenen. Rond elf uur zijn we weer terug in Kanne en is het tijd voor een kop koffie op een zonovergoten terras. Een goed begin van de herfst. Het Statieplein is nog steeds leeg. Waarom we er niet mogen parkeren zal wel voor eeuwig een raadsel blijven.

[Carlo Poolen]

Voor iedere tegel...een gratis plantje!

Wil jij ook meer groen in de tuin? Doe dan mee met 'oktober is het vergeten plantseizoen' en krijg tegen inlevering van tegels planten voor in je tuin.

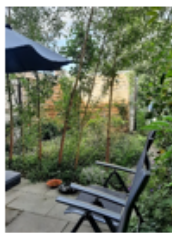
Op zaterdag 7 oktober staan wij (CNME) van 10.00 – 15:00 uur bij Stadstuin Groene Loper in Maastricht.

Per huishouden kunnen er tot maximaal 10 tegels worden ingeleverd. Voor iedere tegel kun je uit één van de aanwezige planten kiezen. Ook hebben we teelaarde en gereedschap bij ons. Indien nodig helpen we je bij het verwijderen van de tegels in jouw tuin en om het plantklaar te maken.

Er is veel mogelijk!

- Geen tuin? Maak een geveltuin.
- Een al volle voortuin? Plant een kleine boom.
- Achtertuin met weinig ruimte? Plant klimplanten en/of vaste planten vóór en tegen de afscheiding met de burens aan.
- Wil je groen, maar weet je niet hoe en wat? Dan staat CNME op bovengenoemde tijd en locatie klaar voor advies op maat.

Voorbeelden uit Wyckerpoort en Wittevrouwenveld

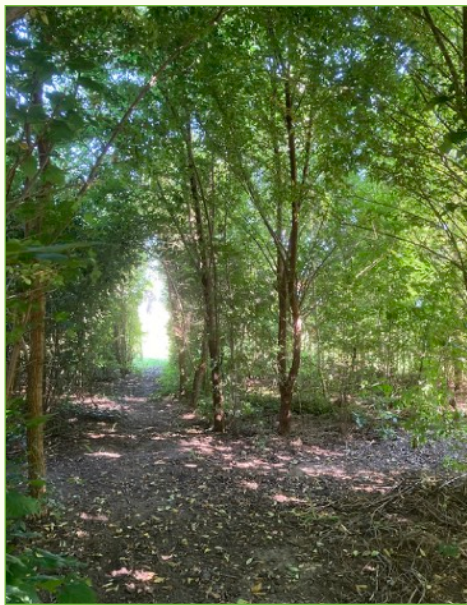

Doe je mee? Dan vragen we je vriendelijk om de verwijderde tegels op te geven bij www.nk-tegelwippen.nl. Elke tegel telt.

Waarom tegelwippen? Bomen, struiken en vaste planten zijn goed voor de natuur; ze nemen water op, verkoelen het huis en maken jouw omgeving gezelliger!

* Tiny Forest 'Het Kruisbos'

31 Maart 2020 is Tiny Forest 'Het Kruisbos' in Heer met hulp van IVN Maastricht aan-geplant, wel zonder kinderen i.v.m. Corona. Toen nog een kale boel, maar nu, ruim drie jaar later een 'Tiny' Forest van formaat! Daar word je toch blij van... ga 's kijken en rust even uit op 'n boomstam en laat de boel de boel. Voor een keertje kan dat wel.

Het Kruisbos ligt op de hoek van de Joseph Bechlaan en de Demertstraat.

* Lezing Ignace Schops

Art of Nature

Weinig mensen beseffen dat we aan de vooravond van een ecologische ramp staan. De vernietiging van onze planeet accelereert en voltrekt zich kleurloos, geurloos en geruisloos. De gevolgen blijven niet uit: plantensoorten en dieren sterven uit in een ongekend tempo en de overstromingen van ver weg overspoelen nu onze eigen achtertuinen. En toch. Vaak zijn crisissituaties een kantelpunt, ontstaan er uit schijnbaar uitzichtloze situaties schoonheid en solidariteit. In de wilde natuur herontdekken we onze innerlijke natuur en grootmenselijkheid.

Het landschap kent vele lagen: natuur, erfgoed, recreatie, klimaat, ... Ook kunst kan een belangrijke rol spelen. Van 2022 tot 2024 werken Z33 - Huis voor actuele Kunst, Design & Architectuur (Hasselt) en het Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM) samen aan een grootschalig kunstproject in RivierPark Maasvallei, getiteld Kunst aan de Maas, waarbij een vijftal permanente kunstwerken gecreëerd worden.

Kunst als inspiratiebron en verbindende factor tussen menselijke en niet-menselijke natuur. Kunst die een spiegel voorhoudt, opdat niet vernietigd wordt wat ons in leven houdt.

Ignace Schops is natuurbeschermmer, wereldautoriteit op het vlak van duurzaam en economisch rendabel natuurbeheer en bezieler van Nationaal Park Hoge Kempen. Op verzoek van Al Gore zetelt hij in diens internationale Climate Leadership Corps. Daarnaast is hij lid van de EU Chapter van de iconische Club van Rome en was hij voorzitter van Europarc Federation, het grootste netwerk voor natuur in Europa.

Laat je inspireren door Ignace Schops, die natuur tot kunst verheft, of hoe natuurbehoud een kunstvorm wordt.

De lezing wordt gehouden in de Minderbroederskerk, Boomgaardstraat 10-12 in Maaseik (B) op donderdag 30 november.

Aanvang: 20.15 uur, einde 22.00 uur. Prijs € 12,-

Tickets te bestellen via: <https://www.achterolmen.be/titel-van-het-item-69>

Heb je ook iets te melden?

Heb je een bijzondere waarneming gedaan, een mooie foto gemaakt of weet je niet precies wat je gefotografeerd hebt?

Heb je ander natuurnieuws of heb je een filmpje gemaakt?

Stuur je vraag, foto, film of verhaal naar ons, wij zorgen dat alle leden kunnen meegenieten van alles wat de natuur ons te bieden heeft.

Stuur naar:

Chris van den Ende

e-mail: chris.vandenende@gmail.com

